

هسته بارندگی روی استان تهران قرار می‌گیرد

مدل‌های جهانی ECMWF و GFS پیش‌بینی کردند، در ۱۰ روز آینده سامانه‌های بارشی متعدد زمینه وقوع بارندگی قابل توجه تا ۹۹ میلیمتر با محوریت مرکز و غرب کشور را مهیا می‌کنند.

بررسی مدل‌های جهانی از پیش‌بینی بارندگی طی ۱۰ روز آینده خبر از بارش قابل توجه در سطح کشور می‌دهد.

براساس مدل ECMWF، در ۱۰ روز آینده هسته بارشی در غرب کشور مستقر شده و استان‌های کرمانشاه، خوزستان، فارس، کهگیلویه و بویراحمد و چهارمحال و بختیاری در این سامانه بارندگی قابل توجهی دریافت خواهند کرد. بر اساس این آمار حداکثر بارش تجمعی در ۱۰ روز آتی به ۹۹ میلیمتر می‌رسد.

این در حالی است که مدل GFS، نیز مشابه مدل قبلی در ۱۰ روز آینده بارش قابل توجهی را پیش‌بینی کرده و عدد حداکثر بارش نقطه‌ای تجمعی را معادل ۲۵۹ میلیمتر پیش‌بینی کرده است.

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های سامانه بارشی اخیر فرارگیری یک هسته بارشی در مرکز کشور و روی استان تهران است، پیش‌بینی تجمعی بارش روی تهران معادل ۴۰ تا ۶۰ میلیمتر پیش‌بینی شده است.

ایران نهمین مصرف‌کننده انرژی دنیاست

مصرف سالانه گاز طبیعی کشور به بیش از ۲۲۸ میلیارد مترمکعب می‌رسد که ۷۰ درصد آن در بخش صنعتی و ۳۰ درصد در بخش خانگی و تجاری مصرف می‌شود. این نسبت در زمرستان برعکس بوده، به‌گونه‌ای که ۷۰ درصد گاز سوی مشترکان خانگی، تجاری و صنایع غیر عمده مصرف می‌شود و حتی این مقدار به ۸۰ درصد هم رسیده است.

در این روزهای زمستان با وجود تولید و تزریق بیش از ۸۲۸ میلیون مترمکعب گاز در روز به خطوط سراسری، اکنون بیش از یک ماه است که روزانه بیش از ۶۰۰ میلیون مترمکعب در بخش خانگی، تجاری و صنایع غیر عمده مصرف می‌شود که هدررفت منابع، سرمایه و ثروت را در پی دارد. از روزهای دی‌ماه ۱۴۰۱ مصرف روزانه بخش خانگی، تجاری و صنایع غیر عمده به دلیل سرمای شدید و پایداری هوا نسبت به مدت مشابه پارسل تا ۱۵۰ میلیون مترمکعب افزایش یافته است.

آن‌طور که جواد اوجی وزیر نفت اعلام کرده مصرف گاز طبیعی در بخش خانگی و تجاری معادل ۲ فاز پارس جنوبی نسبت به زمان مشابه پارسل افزایش یافته است. شدت مصرف انرژی در ایران ۲.۵ برابر میانگین جهانی است، هم‌اکنون روزانه ۹۹۰ میلیون مترمکعب گاز ترش در کشور برداشت می‌شود، روزانه از این مقدار گاز حدود ۸۲۸ میلیون مترمکعب در ۲۱ پالایشگاه گاز کشور شیرین‌سازی و در بخش‌های مختلف کشور مصرف می‌شود.

به گفته وی، اسمال تولید گاز کشور نسبت به پارسل ۱۳ تا ۱۵ میلیون مترمکعب افزایش یافته است. هم‌اکنون روزانه بیش از ۱۹۰ میلیون مترمکعب گاز به نیروگاه‌های سراسر کشور تحویل داده می‌شود و هیچ‌گونه قطعی برق در سراسر کشور گزارش نشده است.

در مورد شدت انرژی، چند عامل مهم تأثیرگذار بر کشورهای مختلف وجود دارد؛ «وسعت جغرافیایی و عوامل آب و هوایی»، «استفاده درست و همه‌جانبه از شبکه‌های اطلاعاتی و مخابراتی و اینترنت»، «میزان درآمد»، «قیمت انرژی»، «نسبت سرمایه - نیروی کار»، «گسترش شهرنشینی» و به‌خصوص «وضعیت اقتصاد و تجارت»، «کشاورزی و شبکه‌های حمل‌ونقل» در هر کشور تأثیری مستقیم بر «شدت انرژی» دارند. حالا اگر همین چند عامل گفته‌شده را متناسب با آنچه در کشورمان وجود دارد، محاسبه کنیم، متوجه خواهیم شد که چرا بر اساس استانداردهای جهانی، میانگین مصرف انرژی در ایران ۲.۵ برابر مصرف جهانی است.

در آمارهای جهانی که هر سال بررسی مجدد و به‌روزرسانی می‌شود، ایران همچنان در میان ۱۰ کشوری قرار دارد که بیشترین میزان مصرف انرژی را به‌دلیل خود اختصاص داده است. این موضوع سال‌هاست که به‌عنوان یک موضوع مهم و نگران‌کننده، مرکز بحث و نظر قرار دارد تا عوامل و ریشه‌های اصلی، شناسایی و راهکارهایی برای آن پیدا شود، اما اثرگذاری این بررسی‌ها در زندگی عموم مردم، به شکل مطلوب دیده نمی‌شود.

طبق آخرین اعلام ایران نهمین مصرف‌کننده انرژی دنیاست و شاخص شدت مصرف انرژی ایران به بیش از ۰.۶۳ درصد رسیده و طبق آمار، مجموع میزان مصرف و تلفات انرژی از عرضه، سبقت گرفته و این موضوع می‌تواند در آینده، ایران را به واردکننده انرژی تبدیل کند، با همچون کمبود منابع آب که امروزه با بحران آن مواجه شده‌ایم، در مورد انرژی هم صدق کند، به‌طوری‌که روزی با بحران تأمین منابع انرژی هم مواجه شویم.

انتقال گاز در شمال غرب کشور ۹ درصد افزایش یافت

مدیر منطقه هشت عملیات انتقال گاز با بیان این‌که به‌رغم برودت هوا و یخبندان، شبکه انتقال گاز شمال غرب پایدار است، گفت: اسمال میزان گاز انتقال یافته در منطقه نسبت به مدت مشابه سال قبل نزدیک به ۹ درصد افزایش داشته است.

فیروز خدایی از آمادگی کامل منطقه هشت عملیات انتقال گاز برای عبور موفق از زمستان خبر داد و اظهار کرد: طی ۱۰ ماه اسمال ۲۷ میلیارد و ۵۶۰ میلیون مترمکعب گاز از طریق تأسیسات منطقه به استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، گیلان، زنجان و کردستان منتقل شده است.

وی با بیان اینکه ۷۰ درصد مصرف گاز در فصل زمستان مربوط به بخش خانگی است، افزود؛ با وجود برودت هوا و ثبت دمای منفی ۲۷درجه در سراب، در هیچ نقطه‌ای از منطقه شاهد قطعی گاز مشترکان نبودیم. مدیر منطقه هشت عملیات انتقال گاز خاطرنشان کرد: با توجه به اینکه در فصل زمستان به‌دلیل بیک مصرف با ناترازی گاز مواجه هستیم به همین دلیل گاز صنایع بزرگ از جمله نیروگاه‌ها با محدودیت مواجه است.

خدایی پایدارسازی انتقال گاز را جزو اهداف مجموعه منطقه هشت اعلام کرد و گفت: این منطقه شامل ۹ ایستگاه تقویت فشار گاز با ۳۶ واحد کمپرسور و ۶ مرکز بهره‌برداری عملیات خطوط است که از طریق ایستگاه‌های تقویت فشار انتقال گاز را بدون قطعی به تمام نقاط تحت پوشش انجام می‌دهیم.

وی با اشاره به عملیات اورهال (تعمیرات اساسی) توربین‌ها در هشترو، کاباج و زنجان، خاطرنشان کرد: قبل از شروع فصل زمستان در این منطقه با اتخاذ تدابیر ویژه از قبیل ایجاد تمهیدات لازم، تشکیل تیم‌های عملیاتی، شناسایی نقاط ضعف و قوت، رفع کمبودهای ابزار و تأمین امکانات و اقلام مورد نیاز و همچنین تنظیم برنامه‌کاری شبانه برای کارکنان، اقدامات مؤثری برای پایداری گاز در فصل زمستان انجام دادیم.

منطقه هشت عملیات انتقال گاز از مناطق دهگانه شرکت انتقال گاز ایران است که با چهار هزار و ۸۰ کیلومتر خط انتقال و ۹ تأسیسات تقویت فشار، گاز تحویلی از مبادی تولید را به استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و بخشی از استان‌های زنجان، کردستان و گیلان و پایانه صادراتی انتقال می‌دهد.

- دوشنبه ۱۰ بهمن ۱۴۰۱
- سال بیست و نهم
- شماره ۸۱۱۷

گزارش «ایران» از افزایش شدید قیمت حامل‌های انرژی در قاره سبز

کارد کمبود گاز بر استخوان اتحادیه اروپا

در انگلیس، دست‌کم ۳ میلیون خانواده کم درآمد، توان گرم کردن خانه‌های خود را ندارند

◀ **مجید میرزا حیدری**
دبیرنگار

بدترین زمستان تاریخ برای ساکنان قاره سبز و نمایشی تراژیک ازگرانی حامل‌های انرژی برای خانوارهای ساکن در فقر سوخت، درمیانه سرما.

این داستان واقعی، روایت مختصری از زندگی مردمی بوده که باید بین گرم‌کردن خانه‌ها و غذا خوردن یکی را انتخاب کنند.

اکنون، در قلب بریتانیا، دستکم ۳ میلیون خانواده کم درآمد، توان گرم

کردن خانه‌های خود را ندارند.

بنیادجوزف راونتری، گزارش کرده که ۷۱۰ هزار خانوار در سراسر بریتانیا نمی‌توانند هزینه لباس گرم، گرمایش و غذا را بپردازند و با رسیدن قیمت برق به سطوح بی‌سابقه و دو برابر شدن هزینهٔ انرژی، گرم‌خانه‌ها دسراسر این کشور، یکی پس از دیگری ظاهری می‌شوند.

گزارش‌ها از افزایش شدید قیمت گاز در پایتخت‌های اروپایی در خلال سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۲ حکایت دارند به نحوی که حتی قیمت گاز در وین، پایتخت موسیقی کلاسیک جهان دستکم سه برابر شده است.

از استونی به عنوان کشوری که بیشترین افزایش قیمت گاز را در میان کشورهای اروپایی تجربه کرده یاد می‌شود. گویا قیمت هر کیلووات ساعت گاز در این کشور از ۵.۸ سنت یوروه به ۲۱ سنت رسیده و با ۲۶۸ درصد افزایش تقریباً ۴ برابر شده است.

رتبه بعدی این افزایش درکشور

اتریش به نمایش گذارده شده است.

در واقع، ضرب آهنگ افزایش قیمت گاز در وین آنچنان بلند شده که دربازه زمانی ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۲ با ۱۸۴ درصد رشد، قیمت این حامل انرژی ۳ برابر شده است.

دیگر کشورهای اروپایی نیز از این موج افزایش قیمت گاز بی‌نصیب نمانده‌اند.

پراگ، پایتخت چک، شاهد افزایش ۱۸۵ درصدی قیمت گاز در سال ۲۰۲۲ بود.

از هلند به عنوان کشور دیگری یاد می‌شود که گران‌ترین گاز را در میان کشورهای اروپایی به شهروندان خود عرضه کرده است. قیمت هر کیلووات ساعت گاز در این شهر در محدوده ۳۸ سنت یورو تعیین شده است. در دیگر پایتخت‌های اروپایی هم اوضاع اینچنین است.

ازجمله درکپنهاگ دانمارک با ۱۰۸ درصد افزایش و بیش از دو برابر شدن قیمت گاز، رم با ۱۱۵ درصد افزایش، برلین آلمان با ۱۵۲ درصد افزایش، مادرید پایتخت اسپانیا با ۱۱۰ درصد، دویلین پایتخت ایرلند با صد درصد افزایش و ریگا پایتخت لتویا با ۱۳۱ درصد افزایش، شاهد اتفاقات مشابه بوده‌اند.

اما چرا اتحادیه اروپا تا بدین حد، شاهد افزایش نرخ حامل‌های انرژی بوده است؟

از توقف و کاهش صادرات گاز روسیه به اتحادیه اروپا به عنوان اصلی‌ترین عامل افزایش قیمت

سوخت و بسترساز بحران انرژی در این اتحادیه یاد می‌شود.

ریشه این بحران انرژی بیشتر، پیوند با جنگ بین روسیه و اوکراین بوده، آزمون دشواری که قدرت اتحادیه را تا حدود زیادی به چالش کشید.

کشورهای عضو اتحادیه اروپا در سال ۲۰۲۰ در مجموع ۵۸ درصد از انرژی مصرفی خود را از خارج از اتحادیه وارد کرده‌اند، زیرا تولیدات داخلی این کشورها تنها ۴۲ درصد از نیازهای آنها را برآورده می‌کند.

از این ۵۸ درصد، ۳۵ درصد سهم نفت و فرآورده‌های نفتی، ۲۴ درصد گاز طبیعی، ۱۷ درصد انرژی‌های تجدیدپذیر و ۱۳ درصد انرژی هسته‌ای و نهایتاً ۱۱ درصد سوخت‌های فسیلی جامد است.

از زمان بالا گرفتن بحران انرژی در قاره سبز، کشورهای اروپایی ۷۰۵.۵ میلیارد یورو برای محافظت از مصرف‌کنندگان در برابر افزایش هزینه‌های انرژی یارانه پرداخت کرده‌اند. پیش‌بینی می‌شود که در صورت توقف کامل جریان گاز روسیه به اتحادیه اروپا از ابتدای سال ۲۰۲۳ و کاهش موجودی ذخیره‌سازی‌های

گاز اروپا به مقدار یک‌سوم ظرفیت در پایان، زمستان جاری این منطقه با ۵۷ میلیارد مترمکعب کمبود گاز در سال ۲۰۲۳ روبه‌رو باشد.

دست و پا زدن دولت‌های اروپایی برای دور کردن زمستان سخت و سرد، به صنایع این منطقه بخصوص صنایعی که مصرف انرژی بالایی دارند، آسیب جدی زده و تولیدات آنها را کاهش داده است.

گفته می‌شود که جدال بین اتحادیه اروپا و روسیه تبعات سنگین‌تری را برای مردم اتحادیه به دنبال داشته است.

۴۳۰ هزار بشکه در روز نسبت به اکتبر کاهش پیدا کرده و به ۱.۴ میلیون بشکه در روز رسید.

از زمان بالا گرفتن بحران انرژی در قاره سبز، کشورهای اروپایی ۷۰۵.۵ میلیارد یورو برای محافظت از مصرف‌کنندگان در برابر افزایش هزینه‌های انرژی یارانه پرداخت کرده‌اند. پیش‌بینی می‌شود که در صورت توقف کامل جریان گاز روسیه به اتحادیه اروپا در روشن‌نگه داشتن چراغ‌ها، در نتیجه آب‌وهوای معتدل‌تر در ماه‌های اکتبر و نیمه

عکس: شانا

خواهد کرد که سقف قیمت نفت روسیه حداقل ۵ درصد کمتر از قیمت بازار نفت خام تعیین شود، هرچند که این قیمت هر ۲ ماه یک بار بازنگری خواهد شد.

در مقابل، کاخ کرملین اعلام کرده که روسیه به کشورهای حامی اعمال طرح سقف قیمتی برای محموله‌های نفت خام این کشور، انرژی عرضه نخواهد کرد.

پیش‌بینی می‌شود که این اقدام اتحادیه اروپا، بهای جهانی نفت را به مرور افزایش دهد.

البته، به نظر می‌رسد اتحادیه اروپا با این تصمیمات بیشتر به سمت خودزنی حرکت کرده است.

به خصوص که به دلیل افزایش قیمت شدید حامل‌های انرژی در اتحادیه اروپا، کارد به استخوان بسیاری رسیده که تاب‌آوری چندانی هم در مقابل فشارهای اقتصادی ندارند.

گذر زمان ثابت خواهد کرد که بزرگان اتحادیه تا چه میزان در مقابل بحران انرژی مقاومت می‌کنند.

مناطق نفت‌خیز جنوب در سال ۹۷ امضا شد.
اجرای این طرح از سوی پالایشگاه بیدبلند خلیج فارس ضمن اینکه به خاموش کردن مشعل‌های منطقه کمک می‌کند، خوراک این پالایشگاه را هم تثبیت می‌کند.

جمع‌آوری گازهای همراه منطقه شرق کارون، از فلرینگ بیش از ۵ میلیارد مترمکعب گاز در سال جلوگیری می‌کند. تاکنون روند اجرای طرح عظیم جمع‌آوری گازهای مشعل در شرق کارون سرعت قابل‌قبولی نداشته و منجر به فعالیت پالایشگاه بیدبلند با نیمی از ظرفیت اسمی خود شده است. به نظر می‌رسد روند کند اجرای این پروژه به علت عدم پیگیری مستمر و مشکلات مرتبط با مدیریت پروژه است. بنابراین تعیین متولی مشخص و هماهنگی بین دستگاهی و صدور دستورات لازم در این زمینه به منظور تسریع کار ضرورت دارد.

میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار برای کشور درآمذایی خواهد داشت.
عمده خوراک گاز پالایشگاه بیدبلند خلیج فارس از طریق جمع‌آوری گازهای مشعل در شرق کارون تأمین می‌شود. کل گاز غنی ورودی به عنوان سوخت یا خوراک واحدهای الفین پتروشیمی دارند.

به‌عنوان نمونه پالایشگاه گاز بیدبلند خلیج فارس با ظرفیت پالایشی ۲ فاز پارس جنوبی، با هدف جمع‌آوری گازهای همراه نفت و پالایش آن، تحول عظیمی را در راستای کاهش آلایندگی‌های زیست محیطی خوزستان و توسعه صنعت پتروشیمی محقق می‌کند. پالایشگاه گاز بیدبلند خلیج فارس به‌عنوان بزرگ‌ترین تأسیسات جمع‌آوری و فرآوری گازهای همراه نفت کشور با سرمایه‌گذاری ۳،۴ میلیارد دلاری در سال ۱۴۰۰ به بهره‌برداری رسید. در صورتی‌که این پالایشگاه با ظرفیت کامل فعالیت کند، سالانه یک

مترمکعب در روز به حجم تولید گاز طبیعی کشور اضافه‌کند. علاوه بر آن در این پالایشگاه‌ها محصولات با ارزشی همچون اتان، پروپان، بوتان و پنتان نیز تولید خواهد شد که بازار داخلی و صادراتی قابل توجهی به‌عنوان سوخت یا خوراک واحدهای

مترمکعب گازهای همراه نفت، بدون استفاده از بین می‌رود. به منظور بهره‌برداری از این منبع بزرگ گاز، در جلسه ۱۴ دی ماه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، طرح بزرگ جمع‌آوری گازهای مشعل در شرق کارون (بیدبلند خلیج فارس) که حدود یک سوم از این گاز را

بازیابی می‌کند، به‌عنوان یکی از ۱۶ پروژه اولویت‌دار دولت سیزدهم ذیل طرح «توسعه زنجیره ارزش نفت و گاز» و به تصویب رسید و به منظور پیگیری مستمر تا حصول نتیجه در دستور کار وزارت نفت قرار گرفت. براساس آخرین گزارش سالانه بریتیش پترولیوم (BP)، ایران با سوزاندن سالانه ۱۸.۵ میلیارد

■ حل مشکل ناترازی گاز کشور از طریق جمع‌آوری گازهای همراه

در حال حاضر که کشور با چالش ناترازی گاز مواجه است، جمع‌آوری گازهای همراه به‌عنوان یکی از راه‌حل‌های افزایش عرضه گاز طبیعی باید مورد توجه جدی قرار گیرد. در حقیقت جمع‌آوری استفاده از گازهای همراه به‌عنوان خوراک در پالایشگاه‌های گاز، می‌تواند بیش از ۵۰ میلیون

افت ۶ درصدی حجم آب موجود در پشت سدهای کشور

حجم آب موجود در سدهای کشور از ابتدای سال آبی جاری (ابتدای مهر ماه) تا ۸ بهمن ماه به ۱۹ میلیارد و ۹۶۰ میلیون مترمکعب رسید که در هم‌سنجی با پارسل افت ۶ درصدی را نشان می‌دهد.

با وجود بارش‌های اخیر وضعیت سدهای کشور همچنان نامناسب ارزیابی می‌شود.

بر اساس تازه‌ترین گزارش دفتر اطلاعات و داده‌های آب شرکت مدیریت منابع آب ایران، حجم آب موجود در سدهای کشور از ابتدای سال آبی جاری در حالی به رقم ۱۹ میلیارد و ۹۶۰ میلیون مترمکعب رسید که این رقم در سال آبی گذشته ۲۱ میلیارد و ۱۹۰ میلیون مترمکعب بوده است و کاهش ۶ درصدی دارد.

میزان آب ورودی به سدهای کشور از ابتدای سال آبی جاری (ابتدای مهر) تا ۸ بهمن‌ماه ۷ میلیارد و ۳۶۰ میلیون مترمکعب بوده که نسبت به مدت مشابه در سال آبی گذشته ۲۱ درصد کاهش را نشان می‌دهد. میزان آب ورودی به سدهای

کشور در سال آبی گذشته (۱۴۰۱) مهر ۱۴۰۰ تا آخر شهریور (۱۴۰۱) طی مهر تا اول بهمن‌ماه سال گذشته ۹ میلیارد و ۱۲۰ میلیون مترمکعب بوده است که مقایسه آن با مدت مشابه سال آبی جاری کاهش ورودی به سدها را نشان می‌دهد. حجم خروجی آب از سدها نیز از ابتدای سال آبی جاری تا ۸ بهمن‌ماه رقم ۶ میلیارد و ۵۰۰ میلیون مترمکعب است، درحالی‌که این میزان در مدت مشابه سال گذشته برابرین چهارای جز تغییر رویکرد ۷ میلیارد و ۳۸۰ میلیون مترمکعب بوده و کاهشی به میزان ۱۲ درصد یافته است. درصد پرشدگی سدها تا ۸ بهمن‌ماه به ۴۰ درصد رسیده است. به گفته مسئولان، اسمال خشک‌ترین پاییز در ۵۰ سال گذشته را پشت سر گذاشتیم. با توجه به اینکه ایران در کمربند خشک جهانی قرار گرفته است و حدود یک‌سوم متوسط جهانی بارندگی دارد که متناسب با جمعیت و وسعت کشورمان نیست، صرفه‌جویی در مصارف آب و سازگاری با کم‌آبی توسط همه نهادها و سازمان‌ها ضروری است.